

ZARZĄD POWIATU W KIELCACH

STAROSTWO POWIATOWE W KIELCACH

ul. Wrzosowa 44

25-211 KIELCE

PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ DLA POWIATU KIELECKIEGO

**pn. „Dla Ziemi, dla siebie”
w roku szkolnym 2018/2019**

realizowany w ramach „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Kieleckiego na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2025”.

Beneficjenci:

- **dzieci i młodzież szkolna z terenu powiatu kieleckiego**

Program opracowany przez Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska

Starostwa Powiatowego w Kielcach

wrzesień 2018 r.

1. Wstęp.

W 2018 roku rozpoczęta zostanie piętnasta już edycja Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie”. Od chwili ogłoszenia Programu w 2004 roku, cieszy się on niesłabnącym zainteresowaniem uczniów, ich nauczycieli oraz opiekunów. Tylko w ubiegłej edycji, działaniami bezpośrednimi objęto 3 244 osób.

Głównym celem Programu, jest stałe poszerzanie wiedzy mieszkańców powiatu kieleckiego o elementach środowiska naturalnego i formach ochrony przyrody, wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego, troski o najbliższe otoczenie, jak również promowanie i rozwijanie nawyku segregacji odpadów.

W ubiegłej edycji Programu, przeprowadzono zbiórkę surowców wtórnych i dwa konkursy plastyczne. Tematyka konkursów oraz osiągnięty efekt ekologiczny zostaną przedstawione poniżej.

Konkurs plastyczny pt. „Tajemnice lasu”.

Konkurs adresowany był do przedszkolaków, uczniów klas „0” i klas I-III szkół podstawowych. Najmłodsi mieszkańcy powiatu podnieśli swój poziom wiedzy ekologicznej na temat ochrony lasu. Konkurs był zachętą do odkrywania tajemnic i piękna lasu, do aktywnego spędzania czasu, spacerów i obserwacji otaczającej przyrody. Dzieci dowiedziały się, jakie znaczenie mają lasy dla nas i jaką rolę w lesie pełni człowiek. Zwracały także uwagę, aby w lesie nie pozostawiać śmieci, nie rozpalać ognisk, nie niszczyć mrowisk czy grzybni.

Konkurs rozstrzygnięto w dwóch kategoriach wiekowych: przedszkoli - grupa 4, 5 i 6 latków i klas „0” oraz szkół podstawowych (klasy I - III).

Najmłodsi mieszkańcy powiatu wykonywali plakat oraz makietę, tematycznie związaną z lasem. Na konkurs ogółem wpłynęło 116 prac z 54 placówek oświatowych, w tym: 53 prace z oddziałów przedszkolnych i klas „0”, oraz 63 prace ze szkół podstawowych.

Prace wykonane były w różnej technice, inspirowane przyrodą i ekologią, wzbogacone dodatkami z szyszek, żołądzi, kolorowych liści, gałęzi drzew liściastych i iglastych. Przedstawały mieszkańców lasu oraz różnorodność biologiczną, bardzo często ukazaną w różnych porach roku. Duża ich ilość zawierała hasła związane z ochroną lasu.

Prace wyeksponowane zostały w siedzibie Starostwa i wzbudzały bardzo duże zainteresowanie wśród pracowników, klientów jak i mediów.

Laureatom konkursu w poszczególnych kategoriach wiekowych, przyznano cenne, również pod względem merytorycznym nagrody.

Konkurs pt. „Segreguj razem z nami – butelki typu PET oraz papier”.

Wzorem lat ubiegłych, w konkursie uczestniczyli uczniowie ze szkół podstawowych. Został on przeprowadzony w kategorii grupowej i indywidualnej, a jego celem było promowanie działań służących ochronie środowiska, proekologicznych zachowań oraz idei zdrowej i czystej Ziemi. Poprzez konkurs uczniowie przypomnieli sobie, że recykling zmniejsza ilość odpadów na wysypiskach oraz oszczędza surowce i energię.

Do udziału w konkursie zgłosiły się 34 szkoły podstawowe z terenu powiatu kieleckiego, z czego 23 placówki oświatowe udokumentowały przeprowadzenie ww. konkursu.

Ogólnie wszyscy uczestnicy zebrali **80 472,30 kg** odpadów, w tym: papieru – 75 101,30 kg; butelek typu PET – 5 371,00 kg.

Zasadą wyłonienia laureatów było przeliczenie ilości przyniesionych odpadów na liczbę uczniów uczęszczających do szkoły.

Rekordzistą w kategorii grupowej, okazała się Publiczna Szkoła Podstawowa w Radomicach, gm. Morawica, która zebrała **5 145,00 kg** odpadów, co w przeliczeniu na jednego ucznia wyniosło **285,84 kg**. Najlepszym „zbieraczem”, został uczeń ze Szkoły Podstawowej w Cedzynie – Marceli Kałuża, który zebrał **3 906 kg**, w tym 3 727 kg papieru i 179 kg butelek typu PET.

Należy podkreślić, że w ciągu czternastu lat, uczniowie przynieśli do szkół ponad 1 003 tony odpadów, z czego 946 ton stanowił papier, a 57 tony butelki typu PET. Tym samym uratowali ok. 18 695 drzew i oddali do punktów skupu prawie milion czterysta dwadzieścia pięć tysięcy sztuk plastikowych butelek.

Laureaci konkursu otrzymali nagrody rzeczowe w kategorii grupowej oraz sprzęt sportowy i elektroniczny w kategorii indywidualnej. Ponadto, każdy uczestnik konkursu otrzymał przydział zeszytów z nadrukiem na okładce o tematyce ekologicznej, promującej zbiórkę surowców wtórnych. W sumie rozdano 8 000 sztuk zeszytów.

Konkurs plastyczny pt. „Powiat Kielecki zaprasza”.

Uczestnikami konkursu byli gimnazjaliści oraz uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych, z terenu powiatu kieleckiego. Celem konkursu było m.in.: ugruntowanie wiedzy o występującym w powiecie środowisku przyrodniczym i jego stanie, ukazanie różnorodności krajobrazu, bogactwa przyrodniczego i historycznego powiatu kieleckiego. Zachęcono

młodzież do aktywności turystycznej i sportowej na terenie powiatu kieleckiego związanej z bezpośrednim kontaktem z przyrodą oraz przedstawienie turystyki jako formy ochrony przyrody i sposobu na poznanie i krzewienie szacunku dla środowiska naturalnego.

Na konkurs wpłynęło 17 makiet z 7 placówek oświatowych, na których uczniowie przedstawili najważniejsze zabytki i ciekawe miejsca na terenie powiatu kieleckiego, warte odwiedzenia. Tym samym rozpropagowali powiat, jako miejsce pełne wyjątkowych zabytków oraz urokliwych miejsc.

Nagrodzeni uczniowie otrzymali sprzęt sportowy oraz radiowy.

Całkowity koszt Programu wyniósł **28 880,68 zł**. Na realizację Programu otrzymano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach w wysokości do 18 000,00 zł (62,33 %), pozostałe koszty w kwocie do **10 880,68 zł**, zostały pokryte z budżetu powiatu.

Bieżąca edycja Programu poruszy w głównej mierze zagadnienia dotyczące gospodarowania odpadami. Postępując z nimi właściwie chronimy nie tylko przyrodę ale i samego siebie, gdyż człowiek jest jej nieodłączną częścią. Nigdy nie jest za późno na poszerzanie wiedzy w tym zakresie poczynając od przedszkolaków, a na dorosłych kończąc.

2. Lokalizacja i beneficjenci projektu.

Uczestnikami Programu – konkursów plastycznych oraz zbiórki surowców wtórnych, będą przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadpodstawowych z placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego.

Informacja o konkursach zostanie przesłana bezpośrednio do wszystkich placówek oświatowych oraz Gmin z terenu powiatu kieleckiego, będzie umieszczona na stronie internetowej www.powiat.kielce.pl w zakładce *Dla Klienta/Ekologia/Konkursy ekologiczne* oraz *Aktualności* i w miesięczniku „Kalejdoskop Powiatu Kieleckiego”.

Planowany koszt bieżącej edycji Programu wyniesie około 28 450,00 zł.

3. Cele projektu.

Podstawowym celem Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie”, jest dalsze podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kieleckiego zgodnie z prawem polskim, dyrektywami unijnymi oraz aktami prawa miejscowego.

Program realizowany jest w oparciu o wytyczne „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Kieleckiego na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2025”, przyjętego do realizacji uchwałą Nr XXII/82/2016 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Założeniem Programu jest wychowanie dzieci i młodzieży w poszanowaniu dla środowiska, wdrożenie poczucia odpowiedzialności za obecną i przyszłą jakość przyrodniczą oraz zachęcenie do świadomego działania na rzecz jej ochrony. Formułując cele Programu, wzięto również pod uwagę możliwość edukowania starszego pokolenia za pośrednictwem dzieci i młodzieży.

Najmłodsi mieszkańcy powiatu kieleckiego w bieżącej edycji Programu będą wykonywać plakat, na którym przedstawia, w jaki sposób mogą chronić przyrodę. Chcemy, aby dzieci dowiedziały się na czym polega szkodliwe działanie człowieka w stosunku do przyrody oraz zrozumiały, że są jej częścią, a bez przyrody, nie można żyć. Dostrzegły konieczność segregowania odpadów i zaangażowały się do prac na rzecz ochrony środowiska w najbliższym otoczeniu.

Uczniowie ze szkół podstawowych tradycyjnie będą zbierać odpady pochodzenia komunalnego - papier i butelki typu PET, a młodzież ze szkół ponadpodstawowych, gimnazjalnych oraz uczniowie klasy VII i VIII szkół podstawowych, wykonując ozdoby i dekoracje z materiałów naturalnych oraz surowców wtórnych (praca indywidualna), będą promować idee proekologicznego stylu życia. W ten sposób pokażą jak wykorzystać surowce wtórne w życiu codziennym.

Celami programu są:

1. kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego i troski o najbliższe otoczenie;
2. promowanie i rozwijanie nawyków selektywnej zbiórki odpadów;
3. uświadomienie możliwości osobistego włączenia się dzieci, młodzieży i dorosłych do starań o zmniejszenie ilości odpadów oraz ich właściwego zagospodarowania;
4. uświadamianie, że nie najważniejsza jest ilość zebranych surowców, ale ciągła systematyczna ich zbiórka;
5. pobudzenie aktywności twórczej i ukazanie możliwości wykorzystania materiałów przeznaczonych do recyklingu;
6. wyrabianie poczucia estetyki oraz wrażliwości na otaczające nas piękno;
7. zwrócenie uwagi na konieczność oszczędnego korzystania i gospodarowania zasobami naturalnymi.

4. Metody realizacji Programu.

Akcja edukacyjne przeprowadzona zostanie w oparciu o:

- dwa konkursy plastyczne,
- zbiórkę surowców wtórnych,
- zeszyty z nadrukiem ekologicznym na okładce zachęcającym dzieci do selektywnej zbiórki odpadów,
- pogadanki, apele, lekcje tematyczne,
- informacje kierowane do mieszkańców, jednostek samorządu terytorialnego, szkół, przedszkoli.

Informacja o XV edycji Program edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2018/2019, rozesłana zostanie bezpośrednio do wszystkich placówek oświatowych, Gmin, ukaże się na stronie internetowej starostwa, w miesięczniku „Kalejdoskop Powiatu Kieleckiego” oraz w lokalnej prasie i rozgłoszeniach radiowych.

Potwierdzeniem przystąpienia do Programu będzie zgłoszenie, w którym konkursie/konkursach, dana placówka deklaruje chęć uczestnictwa.

Zgłoszenia po podpisaniu przez opiekuna, nauczyciela lub dyrektora przedszkola/szkoły i oznakowaniu pieczęcią przedszkola/szkoły, będą przesyłane na adres Starostwa Powiatowego w Kielcach, ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, faxem na numer (41) 200-12-10, przyjmowane osobiście w pokojach 353, 354 i 356 lub nadsyłane elektronicznie na adres e-mail: kumor.m@powiat.kielce.pl; turlinska.m@powiat.kielce.pl; skalska.d@powiat.kielce.pl

Program realizowany będzie poprzez różne formy konkursów, spotkania, apele, lekcje tematyczne, zgodnie z zasadami zapisanymi w regulaminach poszczególnych konkursów.

Obsługę Programu w roku szkolnym 2018/2019, tak jak w latach ubiegłych, prowadzi Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kielcach - Referat ds. Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Powiat zabezpiecza nagrody dla laureatów poszczególnych konkursów, które przyznawane będą na zasadach w nich określonych. Ponadto, wszystkie dzieci uczestniczące w konkursie dot. selektywnej zbiórki odpadów, otrzymają zeszyty. Organizator będzie współpracował ze środkami masowego przekazu, informując o prowadzonych akcjach, efektach działań, finałach konkursów itp.

5. Harmonogram programu

Program realizowany będzie według harmonogramów wynikających z poszczególnych załączonych konkursów.

6. Finansowanie

Program, którego koszty realizacji wyniosą ok. 28 450,00 zł, finansowany będzie ze środków budżetu powiatu oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

7. Załączniki

Załączniki do Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2018/2019, stanowi zbiór trzech konkursów.

8. Uwagi ogólne

1. We wszelkich sprawach związanych z realizacją Programu edukacyjnego należy kontaktować się niżej wskazanymi osobami:
 - Magdalena Kumor - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, tel. (41) 200-14-86, adres e-mail: kumor.m@powiat.kielce.pl
 - Monika Turlínska - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, tel. (41) 200-14-87, adres e-mail: turlinska.m@powiat.kielce.pl
 - Dorota Skalska - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, tel. (41) 200-14-71, adres e-mail: skalska.d@powiat.kielce.pl
2. Wszystkie prace wykonywane w ramach konkursów muszą być szczegółowo i czytelnie opisane (nazwa placówki, klasa, imię i nazwisko ucznia/uczniów, imię i nazwisko opiekuna lub opiekunów, telefon, e-mail).

**Program edukacyjny wraz
z projektami konkursów opracowały:**

Magdalena Kumor
Monika Turlínska
Dorota Skalska